

[Nygaard.]

Arbejdsløsheden er saaledes ikke alene vokset meget stærkt for Landarbejderne, men den er vokset særlig katastrofalt i Sommerhalvaaret, og man er snart naaet til i Sommerhalvaaret at udbetale i Understøttelse det samme, som før normalt betales i Understøttelse i hele Regnskabsaaet. Denne mægtige Stigning i Understøttelsen har ikke sin Aarsag i en stærk Stigning i Medlemsantallet — Kassens Medlemstal er i den nævnte Tid steget en 6—8 pCt. pr. Aar —, men Aarsagen er den, at man Aar for Aar har maattet konstatere en større Arbejdsløshed, og at man særlig for Sommerhalvaarets Vedkommende har konstateret denne meget stærke Stigning. De offentlige Arbejdsløshedstal for Landarbejderne viser samme Billede af en kolossal og stadig stigende Arbejdsløshed, ogsaa om Sommeren. De Understøttelgestal, jeg her har nævnt, gjaldt naturligvis kun Medlemmer, men derudover er der ogsaa en Stigning for de uorganiserede Landarbejderen Vedkommende. Ifølge Arbejdsdirektoratets Opgørelse for 2den Uge i hver Maaned har Antallet af ledige Landarbejdere været som følger, i Sommerhalvaaret:

	1925	1926	1927	1928
Maj	641	1 627	2 802	2 227
Juni	320	958	1 912	1 235
Juli	107	707	1 184	1 083
August . .	78	528	1 182	1 248

August Maaned er den Maaned, hvor man dog skulde gaa ud fra, at man i Landbruget havde Brug for al den tilstedeværende Arbejdskraft, men ikke desto mindre er man i Høstmaaned i 1928 naaet op til 1 248 arbejdsløse Landarbejdere.

Samtidig med at Arbejdsløsheden er steget i denne Grad, er Landarbejdernes Lønninger reduceret betydeligt. Den overenskomstmæssige Dagløn for faste Daglejere var i Sommeren 1925 6 Kr. 38 Ø. I 1928 var den gaaet ned til 4 Kr. 70 Ø. Men for øvrigt viser Arbejdsløsheden baade Sommer og Vinter det Karaktertræk, at Arbejdsløsheden er størst, hvor Lønnen er reduceret stærkest, og hvor Lønnen er lavest. Efter Arbejdsdirektoratets ugentlige Beretning for Vinterhalvaaret, der er taget af anden Uge i hver Maaned, viser det sig, at de arbejdsløses Antal i November Maaned var i 1925 648, i 1926 1 115, i 1927 998 og i 1928 1 099. Men hvis man tager Tallene for Jylland alene, altsaa for den Landsdel, hvor Arbejdslønnen er lavest, var der i 1925 464 arbejdsløse, medens Tallet for hele Landet kun var 648. I 1926, hvor Tallet for hele Landet var 1 115, havde man

alene i Jylland 792 arbejdsløse. I 1927 var Tallet for hele Landet 998, medens Tallet for Jylland alene var 642. Saaledes viser Tallene for Arbejdsløsheden i Jylland, at det er herfra, Arbejdsløsheden kommer. Mellem 45 og 70 pCt. af arbejdsløse i de forskellige Aar har man i Jylland, endskønt man der kun har $\frac{1}{3}$ af Medlemmerne. Man vil altsaa se, at der findes en betydelig større Arbejdsløshed i Jylland blandt de organiserede Landarbejdere end paa Øerne. Tallene omfatter alle til Arbejdsanvisningskontorer anmeldte Landarbejdere. De differerer kun ubetydeligt fra det anmeldte Antal arbejdsløse Medlemmer i Arbejdsløshedskasserne for hele Landet, fra 20 til 150 Mand i de forskellige Maaneder. For Tiden er der anmeldt 5 697 arbejdsløse Landarbejdere, hvoraf de 5 540 er Medlemmer af deres Arbejdsløshedskasse.

Man vil heraf se, at Spørgsmaalet om Arbejdsløshed ikke er et specielt Spørgsmaal for Industrien, men at denne farlige Tilstand ogsaa findes i udstrakt Grad ude paa Landet. I hele Landet har man haft en gennemsnitlig Arbejdsløshedsprocent paa omtrent 50, i Maribo Amt en Procent paa 40, paa Sjælland en Procent paa 33. For Jyllands Vedkommende kan man ikke paaberaabe sig de høje Lønninger som Aarsag til Arbejdsløsheden; dem kan man overhovedet ikke paaberaabe sig i Landbruget. De faste Daglejere har pr. Dag i de 3 Vintermaaneder 4 Kr. 20 Ø., men i Jylland ligger Daglønnen for faste Landarbejdere i stor Udstrækning nede paa 3 Kr. Man vil saaledes ikke kunne paa-staa, at det er den høje Arbejdsløn, der er Skyld i, at Landbrugsarbejderne gaar ledige, thi til Trods for, at Lønningerne i Jylland er saa betydeligt lavere end andre Steder, er Arbejdsløsheden gennemgaaende, udtrykt i Procent, dobbelt saa stor som paa Sjælland og i Maribo Amt. I Nordjylland, hvor Lønnen er mindst, er Arbejdsløsheden adskillige Steder oppe paa 90 pCt., i visse Sogne oven i Købet 100 pCt. Det viser sig, at selv med den lave Løn paa disse Egne har man en kolossal Arbejdsløshed der. De Lønnedsættelser, der har fundet Sted i Landbruget, har altsaa ikke været noget Middel til at bekæmpe Arbejdsløsheden, de har snarere forøget den.

Aarsagerne til den store Arbejdsløshed i Landbruget er forskellige. Som de væsentligste skal jeg nævne for det første Industrikrisen og Erhvervskrisen i det hele taget, der umuliggør det for Industrien at beskæftige Byernes Befolkning, endsiige modtagne det mægtige Overskud af